

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2434 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Δεκεμβρίου 2022

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 για τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 220 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ («δημοσιονομικός κανονισμός») προβλέπει ότι η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, στη σχετική βασική πράξη, να δανείζεται πόρους, εξ ονόματος της Ένωσης ή της Ευρατόμ, για να δανείσει στη συνέχεια τα αντίστοιχα ποσά στα δικαιούχα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για τις δανειοληπτικές πράξεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι ταμειακές ροές για τα δανειακά κεφάλαια και για τα δάνεια ταυτίζονται απόλυτα μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι η Ένωση πρέπει να πραγματοποιεί πράξεις αγοράς με βάση τις ανάγκες εκταμίευσης για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση δανειοδότησης, γεγονός το οποίο περιορίζει τη δυνατότητα συνεκτικού προγραμματισμού διαφόρων δανειοληπτικών πράξεων και τη δυνατότητα επιλογής της κατάλληλης δομής ληκτότητας για την επίτευξη του βέλτιστου κόστους.
- (2) Η χρηματοδότηση μεμονωμένων προγραμμάτων χρηματοδοτικής συνδρομής μέσω χωριστών μεθόδων χρηματοδότησης δημιουργεί κόστος και πολυπλοκότητα, δεδομένου ότι τα διάφορα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής ανταγωνίζονται για περιορισμένο αριθμό ευκαιριών χρηματοδότησης. Επιπλέον, οδηγεί στον κατακερματισμό της προσφοράς χρεωστικών τίτλων της Ένωσης, καθώς και στη μείωση της ρευστότητας και του επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα επιμέρους προγράμματα, παρόλο που όλοι οι χρεωστικοί τίτλοι της Ένωσης έχουν την ίδια υψηλή πιστωτική αξία. Η χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει επομένως να οργανωθεί με βάση ενιαία μέθοδο χρηματοδότησης που ενισχύει τη ρευστότητα των ομολόγων της Ένωσης και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της έκδοσης ομολόγων της Ένωσης.

⁽¹⁾ Γνώμη της 22ας Νοεμβρίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2022.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (3) Η ανάγκη ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης τονίζεται ιδίως στο πλαίσιο χρηματοδοτικής στήριξης της Ουκρανίας, δεδομένων των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της. Η πρόσφατη εμπειρία από τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ουκρανίας έδειξε τα μειονεκτήματα μιας κατακερματισμένης προσέγγισης όσον αφορά την οργάνωση του χρέους της Ένωσης. Προκειμένου να ενδυναμωθεί η θέση της Ένωσης ως εκδύτριας χρεωστικών τίτλων σε ευρώ, είναι υψίστης σημασίας κάθε νέα έκδοση χρεωστικών τίτλων να οργανώνεται μέσω ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης.
- (4) Το μοντέλο για την ενιαία αυτή μέθοδο χρηματοδότησης και τα περισσότερα στοιχεία της υποδομής που απαιτείται για την εφαρμογή της έχουν ήδη θεσπιστεί με τη μορφή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης βάσει της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 (*). Η εν λόγω στρατηγική χρηματοδότησης επέτρεψε την επιτυχή κινητοποίηση κεφαλαίων για επιχορηγήσεις και δάνεια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (†) και για μια σειρά άλλων προγραμμάτων της Ένωσης που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 (‡). Δεδομένης της αναμενόμενης πολυπλοκότητας των πράξεων που απαιτούνται για την κάλυψη των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της Ουκρανίας και για την πρόβλεψη πιθανών μελλοντικών δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων, είναι σκόπιμη η θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης για την πραγματοποίηση δανειοληπτικών πράξεων.
- (5) Η χρήση της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης αναμένεται να επιτρέψει την ευέλικτη εφαρμογή του προγράμματος χρηματοδότησης, με πλήρη σεβασμό των αρχών της δημοσιονομικής ουδετερότητας και της δημοσιονομικής ισορροπίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 310 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το κόστος του προγράμματος χρηματοδότησης θα πρέπει να επιβαρύνει πλήρως τους δικαιούχους βάσει ενιαίας μεθοδολογίας κατανομής του κόστους που εξασφαλίζει τη διαφανή και αναλογική κατανομή του κόστους. Οι υποχρεώσεις αποπληρωμής θα πρέπει να εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν τους δικαιούχους της χρηματοδοτικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (6) Για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης θα είναι απαραίτητη η τήρηση ενιαίου συνόλου κανόνων για όλα τα προγράμματα δανειοληψίας και δανειοδότησης που βασίζονται σε αυτήν. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να προστεθούν στους οριζόντιους δημοσιονομικούς κανόνες που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 ΣΛΕΕ.
- (7) Μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα πρέπει να παρέχει στην Επιτροπή μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και τη ληκτότητα των μεμονωμένων πράξεων χρηματοδότησης και να επιτρέπει τακτικές και σταθερές εκταμιεύσεις στις διαφορετικές δικαιούχους χώρες. Μία τέτοια στρατηγική θα πρέπει να βασίζεται στη συγκέντρωση χρηματοδοτικών μέσων. Με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή θα έχει ευελιξία να οργανώνει πληρωμές προς τους δικαιούχους ανεξάρτητα από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά κατά τον χρόνο της εκταμίευσης και παράλληλα να μειώνει τον κίνδυνο άντλησης καθορισμένων ποσών σε ασταθείς ή δυσμενείς συνθήκες.
- (8) Η παροχή της εν λόγω ευελιξίας στην Επιτροπή θα απαιτήσει τη δημιουργία κοινού αποθέματος ρευστότητας. Χάρη σε μια τέτοια κεντρική λειτουργία ρευστότητας, η χρηματοδοτική ικανότητα της Ένωσης θα είναι πιο ανθεκτική και θα μπορεί να αντιμετωπίζει προσωρινές αναντιστοιχίες μεταξύ όλων των εισροών και εκροών, με βάση μια ισχυρή ικανότητα πρόβλεψης ρευστότητας.
- (9) Η Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιήσει όλες τις συναλλαγές που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση τακτικής παρουσίας στην κεφαλαιαγορά, την επίτευξη του βέλτιστου δυνατού κόστους χρηματοδότησης και τη διευκόλυνση των συναλλαγών επί χρεωστικών τίτλων της Ένωσης και της Ευρατόμ.
- (10) Συνεπώς, για την επέκταση της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης σε ευρύτερο φάσμα προγραμμάτων, είναι σκόπιμο η Επιτροπή να προβεί στις απαραίτητες ρυθμίσεις για την εφαρμογή της. Οι εν λόγω ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα πλαίσιο διακυβέρνησης, καθώς και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και μια μεθοδολογία επιμερισμού του κόστους, και θα πρέπει να συνάδουν με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού. Για την εξασφάλιση διαφάνειας, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τον δανεισμό και τη διαχείριση του χρέους.
- (11) Επομένως, οι αντίστοιχες διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού θα πρέπει να τροποποιηθούν.

(*) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

(†) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

(‡) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 431 της 22.12.2020, σ. 23).

- (12) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας όσον αφορά την ήδη χορηγηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή και τη χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία το 2023 (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +) (⁷), η οποία προτείνεται ταυτόχρονα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής, οι βασικές πράξεις των οποίων τίθενται σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή.
- (13) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι εξαιρετικές περιστάσεις λόγω του απρόκλητου και αδικαιολόγητου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη ΣΔΕΕ και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (14) Δεδομένης της κατάστασης στην Ουκρανία, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει με τη διαδικασία του επείγοντος την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 220, οι παράγραφοι 2 και 7 διαγράφονται.
- 2) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 220α

Διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης

1. Η Επιτροπή εφαρμόζει διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνει τις δανειοληπτικές πράξεις που επιτρέπονται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου (*) και, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις διαχείρισης του χρέους, για να χρηματοδοτήσει προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης εφαρμόζεται μέσω της πραγματοποίησης όλων των συναλλαγών που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση τακτικής παρουσίας στην κεφαλαιαγορά, βασίζεται στη συγκέντρωση χρηματοδοτικών μέσων και χρησιμοποιεί ένα κοινό απόθεμα ρευστότητας.

2. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής δανεισμού και διαχείρισης του χρέους.

(*) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται στα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής, οι βασικές πράξεις των οποίων τίθενται σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή.

(⁷) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2022.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Z. STANJURA
